

ПОСПЕХАУ В А М!

18 сакавіка. Гэты вясновы дзень прайшоў на нашу зямлю вялікім святам. Па-святочнаму прыбраны, з шчаслівай усмешкай людзі ішлі на выбарчыя участкі, каб выказаць свой грамадзянскі абавязак — выбраць у вышэйшыя вырхоўны орган Саветскай улады лепшых з лепшых, самых дэстоінных з дэстоінных. Працаўнікі гарадоў і вёсак галасавалі за кандыдатаў блоку камуністаў і беспартыйных, за ажыццяўленне ленинскай палітыкі Камуністычнай партыі, якая знайшла сваё яркае адлюстраванне ў гістарычных рашэннях XXII з'езда, у новай Праграме КПСС. З вялікай радасцю за сваю краіну, з цвёрдай верай у перамогу камунізму апускалі выбарчыя калекцыі на выбарчыя участкі і ўрады, ткачы і жывяловодаў, дзеячоў навуцы, літаратуры і мастацтва.

Вынікі выбараў яшчэ раз прадэманстравалі перад светам высокае маральна-палітычнае адзінства савецкага грамадства, перамогу сацыялістычнай дэмакратыі. Як паведамляе Цэнтральная выбарчая камісія, у Вырхоўны Савет СССР выбраны дэпутаты на ўсіх 1443 выбарчых акругах. У Савет Саюза выбраны 791 дэпутат, у Савет Нацыянальнасцей — 652 дэпутаты. У выбарах прыняло ўдзел амаль 140 мільянаў чалавек, альбо 99,95 працэнта ад агульнай колькасці выбаршчыкаў. За кандыдатаў у Савет Саюза галасавала 99,47 працэнта, а за кандыдатаў у Савет Нацыянальнасцей — 99,60 працэнта ад агульнага ліку прыняўшых удзел у галасаванні. У нашай рэспубліцы колькасць галасоў, пададзеных за кандыдатаў у Савет Саюза, складае 99,77 працэнта прыняўшых удзел у галасаванні, у Савет Нацыянальнасцей — 99,85 працэнта ўсіх, хто ўдзельнічаў у галасаванні. Гэтыя канчатковыя вынікі сведчаць пра тымфнавай савецкай дэмакратыі, пра маналітнае адзінства партыі і народа.

Як з капіталістычных краін можа пахваліцца такой маналітнасцю, такім даверам народа да свайго ўрада? Буржуазныя ідэалогі ў гэтай справе з'яўляюцца сваю так званую «дэмакратыю», якая на самой справе з'яўляецца насіллемам над народам, замаскіраваным падманам працоўных мас. Буржуазныя заправы, у руках якіх знаходзіцца ўлада, шляхам падкупку, ашуканства і пагрозы арганізуюць выбары ў парламент так, каб не дапусціць туды лепшых прадстаўнікоў народа сваіх краін.

Вось чаму ў капіталістычных краінах пасля чарговых выбараў парламенцкія крэслы, якія правіла, зноў займаюць маналістычныя варэцкі і іх верныя, купленыя за круглыя сумы служы, якія ігнаруюць інтарэсы працоўных мас.

У нашай краіне народ кіруе дзяржавай. У саветы органы вырхоўнай улады ён выбірае сам, а самадзядней працай на карысць Радзімы заслужыў яго давер.

Выбары ў Вырхоўны Савет СССР — вялікая падзея ў жыцці нашай краіны, свята ўсіх савецкіх людзей. Яны выклікалі натхненне і энтузіязм працоўных мас. Гэта першыя выбары пасля прыняцця Праграмы партыі, якая ўнесла многа новага ў арганізацыю органаў дзяржаўнай улады.

Добрых вам поспехаў, нашы дарагія выбарнікі!

Выдае і т в а Акадэміі навуц БССР вышліла ў свет багата ілюстраваны даведнік «Літаратурны музей Янкі Купалы» (аўтары І. Жыдовіч і Л. Копаць), а Дзяржаўнае выдавецтва БССР выдала каларовы буклет пад той жа назвай (аўтар А. Есакوف).

Зроблена добрая справа напярэдні 80-годдзя з дня нараджэння Янкі Купалы. Падобных выданняў у нас яшчэ не было, і таму яны заслугоўваюць асаблівай увагі. У іх робіцца першая спроба даць магчымыя наведальнікам музея і чытачам пазнаёміцца з экспазіцыяй музея. Аўтары падрабязна спыняюцца на сістэматызацыі і апісанні экспанатаў, на ілюстрацыйным матэрыяле. Свае тлумачэнні яны падмацоўваюць выказваннямі пісьменнікаў і літаратуразнаўцаў пра вялікага беларускага песняра.

Даведнік адкрывае кароткім уступам, у якім гаворыцца аб месцы Я. Купалы ў гісторыі нашай культуры, прыводзяцца некаторыя звесткі аб самім мучы. Спачатку гэта была невялікая ўстанова мемарыяльнага характару, а зараз гэта значны навуковы і культурны цэнтр — манаграфічна-мемарыяльны музей, які размяшчаецца ў новым будынку, на тым месцы, дзе даваўны стаў аднапавярховы драўляны дом паэта. Дзесяць пакояў музея займае экспазіцыя, дзе выстаўлена каля 1500 экспанатаў.

Залам музея адпавядаюць дэсяцім раздзелам даведніка. Першыя тры з іх прысвечаны дакастрычнаму перыяду жыцця і творчасці Я. Купалы, шэсць наступных раздзелаў асвятляюць дзейнасць паэта ў асаблівы час, апошні раздзел паказвае тое, як жыццё і творчасць паэта адлюстравана ў работах народных майстроў.

Дадатнай якасцю даведніка з'яўляецца выключная ўвага аўтараў да грамада-палітычнай і творчай дзейнасці Я. Купалы пасля рэвалюцыі. Падкрэсліваецца, што Я. Купала ўпершыню ў 1921 г. пераклаў на беларускую мову міжнародны пралетарскі гімн «Інтэрна-

цыянал». Ён быў перакладзены на беларускую мову прапагандастам поспехаў сацыялізму ў нашай краіне, братэрства савецкіх народаў.

Даведнік прыгожа аформлен. У дадатку змяшчаюць выказванні песняра, падаюцца асноўныя даты жыцця, літаратурнай і грамадска-дзейнасці паэта. Даведнік, які і буклет, можа быць з поспехам выкарыстаны для школьных кўпалаўскіх музеяў і куткоў.

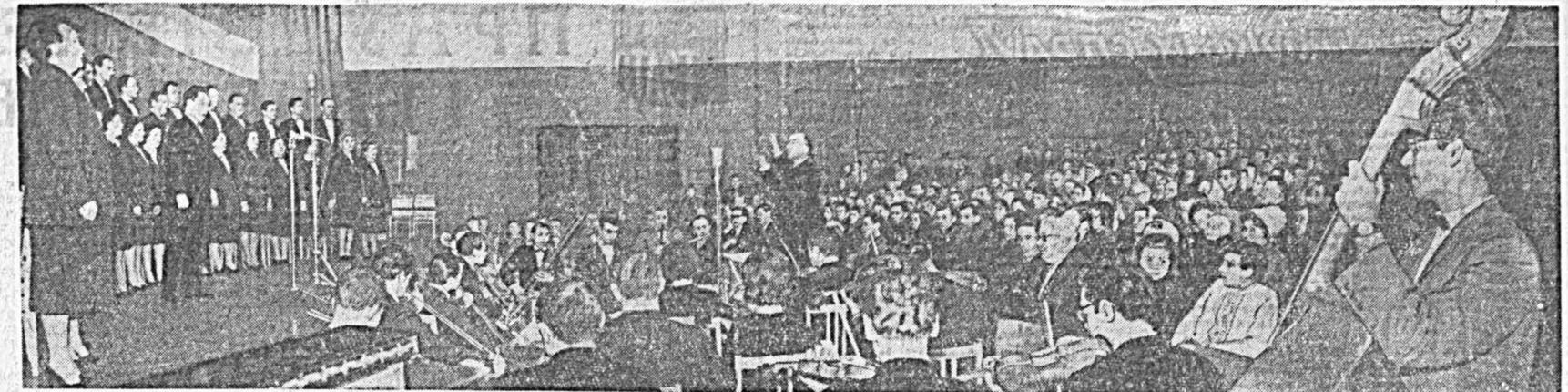
Разам з тым, нельга не адзначыць і асобных (часам даволі істотных) недахопаў, якія ёсць у даведніку.

Недаравалянай, на нашу думку, з'яўляецца адсутнасць у ім кароткага гістарычнага экскурса. Аўтарам трэба было больш падрабязна спыніцца на рэвалюцыйных падзеях на Беларусі і ў Расіі ў 1905 годзе, наколькі яны мелі рашаючы ўплыў на фарміраванне палітычных поглядаў, мастацкага майстэрства і эстэтычных густаў вялікага песняра.

Л. ВАНКОВІЧ.

Вершы, казкі і іншыя творы паэта Васіля Віткі і Сяргея Грахоўскага добра ведаюць беларускія дзеці. Шчыра і задушыўна сустракалі іх школьнікі Баранавіцкага раёна. Пісьменнікі расказалі вучням аб сваёй рабоце, плачах на будучае, працілкі новай вершы, казкі, пазнаёміліся з літаратурнай творчасцю дзяцей. На адным — Васіль Вітка (лева) і Сяргей Грахоўскі срод вучню Малажаўскай сярэдняй школы Баранавіцкага раёна.

Салігорск. Выступае хор і эстрады аркестр Беларускага радыё і тэлебачання.

ПРАЛЕТАРЫ У СІХ КРАІН, ЯДНАЦЕСЯ!

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАУ БССР

№ 24 (1661) Пятніца, 23 сакавіка 1962 года Цана 4 кап.

ДА 80-ГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ Я. КУПАЛЫ І Я. КОЛАСА

НАРОД УШАНОЎВАЕ СВАІХ ПЕСНЯРОЎ

Сёлета ў ліпені спаўняецца 80 год з дня нараджэння народнага паэта БССР Янкі Купалы, а ў лістападзе — 80 год з дня нараджэння народнага паэта рэспублікі Якуба Коласа. Творчасць заснавальнікаў беларускай савецкай літаратуры шырока вядома па ўсёй нашай краіне і далёка за яе межамі. Газам з працоўнымі Савецкага Саюза гэтыя юбілей будучы адзначаць народы сацыялістычных краін і прагрэсіўная грамадства ўсяго свету.

Як вядома, створана камісія па правядзенню юбілею Янкі Купалы пад старшынствам народнага пісьменніка віцэ-прэзідэнта Акадэміі навуц БССР Кандрата Крапівы, а таксама камісія па святкаванню коласіўскага юбілею пад старшынствам паэта Пятруся Броўкі. Цяпер у рэспубліцы шырока вядзецца падрыхтоўка да юбілейных урачыстасцей.

Міністэрства культуры БССР намяцла цэлы рад мерапрыемстваў, каб ушанаваць вялікіх песняроў.

Акадэмічны тэатр Імя Янкі Купалы, Тэатр Імя Якуба Коласа, Ваўраўскі драматычны тэатр

пакажуць спектаклі па п'есах Янкі Купалы «Паўлінка» і «Раскіданае гняздо», Тэатр Імя Я. Коласа — спектакль «Навальніца будзе» па трылогіі Я. Коласа «На ростанях». Беларускае дзяржаўнае ардэна Леніна тэатр оперы і балета рытуе выступленне салістаў з выкананнем урнковай оперы А. Багатырова «У пушчах Палесся».

Кінастудыя навукова-папулярных і хранікальна-дакументальных фільмаў рытуе кінанарысы пра Янку Купала, Якуба Коласа, у якіх гледачы пазнаёміцца з памятнымі мясцамі, дзе жылі і працавалі народныя паэты. Галоўнае ўпраўленне абласных ўпраўленняў культуры ў дні святкавання гадзін арганізуюць шырокі паказ фільмаў «Паўлінка» па аднайменнай камяды Я. Купалы, двухсерыйнага фільма па раманах Я. Коласа «На ростанях», а таксама кінанарысы пра народных паэтаў. Выдавецтва Акадэміі навуц БССР выпускае шасцітомны збор твораў Янкі Купалы.

У канцэртах прафесіянальных і самадзейных калектываў будучы шырока выкарыстоўвацца творы Я. Купалы і Я. Коласа і музычныя творы на іх тэксты.

Упраўленне культасвету сапраўды разам з літаратурнымі, музычнымі і кінапрактычнымі твораў стварае шырокі рэпертуар для калектываў мастацкай самадзейнасці з твораў Я. Купалы і Я. Коласа.

Ва ўсіх дамах культуры, бібліятэках, клубах і школах афармляюцца кніжныя выстаўкі, плакаты, сцэндэлы, будучы праведзены літаратурна-мастацкія вечары, канферэнцыі чытачоў, даклады, лекцыі, аглянды, гутаркі аб жыцці і творчасці народных паэтаў.

Рэспубліканскі метадычны кабінет культуры-асветнай работы сумесна з Дзяржаўнай бібліятэкай БССР Імя У. І. Леніна выдае ў дапамогу клубам і бібліятэкам метадычныя пісьмы аб падрыхтоўцы і правядзенні юбілейных народных паэтаў.

Дзяржаўная бібліятэка БССР Імя У. І. Леніна выдае бібліяграфічны даведнік пра Я. Купала і Я. Коласа, арганізуюць выстаўкі іх твораў.

Будучы выпушчаны бюсты Я. Купалы і Я. Коласа, а таксама вазы з рэспісам на тэмы іх твораў і іншыя мастацкія вырабы, якія з'яўляцца памятнымі падарункамі.

Ён быў перакладзены на беларускую мову прапагандастам поспехаў сацыялізму ў нашай краіне, братэрства савецкіх народаў. Даведнік прыгожа аформлен. У дадатку змяшчаюць выказванні песняра, падаюцца асноўныя даты жыцця, літаратурнай і грамадска-дзейнасці паэта. Даведнік, які і буклет, можа быць з поспехам выкарыстаны для школьных кўпалаўскіх музеяў і куткоў.

Разам з тым, нельга не адзначыць і асобных (часам даволі істотных) недахопаў, якія ёсць у даведніку.

Недаравалянай, на нашу думку, з'яўляецца адсутнасць у ім кароткага гістарычнага экскурса. Аўтарам трэба было больш падрабязна спыніцца на рэвалюцыйных падзеях на Беларусі і ў Расіі ў 1905 годзе, наколькі яны мелі рашаючы ўплыў на фарміраванне палітычных поглядаў, мастацкага майстэрства і эстэтычных густаў вялікага песняра.

Л. ВАНКОВІЧ.

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

У жыцці мастак назірае здзіўляючыя факты працоўнага гераізму, бачыць цудоўныя чалавечыя лепшыя якасці характару савецкага чалавека, а ў п'есе, напісанай тым ці іншым драматургам, усё гэта чамусьці выглядае слаба, нецікава і перапанавана. Замест сапраўднага жыццёвага канфлікту — наўнае непаразуменне, якое ў канцы п'есы з непрыўдадзёнай лёгкасцю вырашаецца ўжываннем грамадскай якасці-небудзь ведаемства або нават адной адказнай асобы. Героі падобных драматычных твораў гавораць са сцэны ўбогія і банальныя ісціны, якія не робяць больш глыбокімі, арыгінальнымі і тымі, калі ролі ў спектаклі выконваюць вядомыя актёры. Не стала ж лепшай п'есе В. Зуба «Злавацца не трэба» ад таго, што ў пастаўленым на ёй купалаўскім спектаклі ўдзельнічаюць такія карыфэй беларускай сцэны, як Г. Глебаў, П. Малчанав, В. Пола.

Чаму ж драматург, а разам з ім і творчы калектыв тэатра, які мае вялікія сродкі для

НА З'ЕЗДЭ КАМПАЗІТАРАЎ

Разнастайная канцэртная праграма з'езда кампазітараў амаль што вычарпана. Тое, што плавалаўскі паказавіць, усё паказана нашымі выканаўчымі калектывамі на добрым мастацкім узроўні. І тут перш за ўсё трэба адзначыць калектывы сімфанічнага і народнага аркестраў, якія з асаблівай стараннасцю і любоўю падрыхтавалі вялікую колькасць твораў беларускіх аўтараў.

З поспехам прайшоў трэці сімфанічны канцэрт, якім дырыжыраваў М. Нерсисян. Слухачы цэлага сусветнага сімфанічнага аркестра Шостакавіча, М. Аладава і Першую сімфонію маладога кампазітара Д. Смольскага, а таксама уверцюру «Слава» Я. Ціцюкага.

Канцэрт масавай песні і эстраднай музыкі адбыўся на новабудулым сямігодкі — Салігорскім калійным камбінаце. Гэта быў не проста канцэрт, а хваляючая, незабыўная сустрэча дэлегатаў і гасцей з'езда з будаўнікамі гіганта хімічнай прамысловасці краіны. Па старому беларускаму звычаю хлебам-салом, а шчырым прывітаннем вітавалі салігорцы нашых кампазітараў.

Амаль усе песенныя творы, што прагучалі на гэтым цікавым канцэрте-сустрэчы — новыя, напісаныя зусім нядаўна і прысвечаныя нашаму сённяшняму жыццю. Гэта — песні з цыкла «Мае сучаснікі» Ул. Алоўнікава, «Усё супраць вайны» і «Песня аб Мінску» А. Багатырова, «Мінская вясчэрняя» Р. Бутвілоўскага, «Песня будаўнікоў Нафтаграда» Д. Лукаса, «Слухайце, людзі!» «Над Пінай» і «Вясновае здарэнне» Ю. Семіянікі, песні Э. Трыманда, Г. Кузняцова, М. Шнейдэрмана. Былі выкананы таксама інструментальныя творы для эстраднага аркестра Д. Камініскага і Ул. Нардзічэні.

Кампазітары прывялі свой падарунак салігорцам — песню аб працоўных буднях і людзях Беларускай новабудулі «Салігорская раіца» Ул. Алоўнікава на словы А. Русака.

Творы беларускіх кампазітараў выконвалі саліст Тэатра оперы і балета В. Ганчарэнка, эстрадны аркестр, хор і салісты Беларускага радыё і тэлебачання М. Марозава і В. Прышчэпака. Канцэрт, які адбыўся ў зале шыроказирнага кінагазэта, быў перапоўнены слухачамі.

Дэлегаты і гасці з'езда агляделі будаўнічыя аб'екты, жылыя кварталы новага горада. Салігорскі калійны камбінат — ударная камсамольская будоўля рэспублікі. Аб людзях, якія аддаюць усё свае сілы, веды і энэргію гэтай будоўлі, аб іх працы і жыцці, аб тым, што 54 калектывы змагаюцца за званне камуністычных, расказаў гасіям сакратар камітэта камсамола калійнага камбіната В. Жадан.

На развітанне салігорцы далі беларускім музыкантам па кавалачку калійнай солі, здабытай з непраў нашай роднай зямлі, каб гэта напамінала ім

аб незабыўнай творчай сустрэчы, аб тым, што народу патрэбны новыя цыкавыя і дасканалыя творы.

У зале Саюза кампазітараў дэлегаты і гасці з'езда праслухалі ў механічным запісу некалькі сімфанічных і інструментальных твораў, а таксама фрагменты з оперы «Павел Карчагі» П. Падкавырава.

21 сакавіка дэлегаты і гасці з'езда заслухалі даклад старшыні рэвізійнай камісіі І. Кузняцова. Потым разгарнуліся спрэчкі. У гэты дзень і ў наступныя — 22 сакавіка — у спрэчках выступілі кампазітары Л. Каўфман (Украіна), супрацоўнік Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АН БССР С. Місько, музыкантаўца А. Кельберг (Казахстан), маскоўскія кампазітары І. Болдыраў, М. Чулак, кіраўнік калінага хору сельсаграцелі «1 Мая» Насвіжскага раёна, заслужаны дзеяч культуры П. Касач, загадчык сектара музыкі Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору А. Лядыгіна, мастацкі кіраўнік Беларускага радыё і тэлебачання, намеснік дырэктара Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору А. Залескі, музыкантаўца Л. Мухарынская, кампазітар Д. Файзі (Назаны), музыкантаўца Б. Смольскі, А. Равава, Г. Глушчанка, кампазітар Л. Каладуць (Украіна), галоўны дырэктар Тэатра оперы і балета Л. Любімаў, кампазітар Р. Бутвілоўскі і іншыя.

Сёння з'езд прыятвае работу.

Салігорск. Кампазітар М. Аладаў (у цэнтры) і саліст Беларускага тэатра оперы і балета В. Ганчарэнка (справа) срод шахцёраў. Фота Ул. КРУКА.

А ЧАМУ ЁН СТАНОЎЧЫ?

Працягваем размову аб праблемах тэатральнага мастацтва.

П. Васілеўскі ў артыкуле, які мы сёння друкуем, выказае свае думкі пра становага героя драматычных твораў, пра тэатральную крытыку.

Наступнае слова — рыжысёру і драматургу І. Лахтанаву.

Здавалася б, не так ужо і цяжка пісаць п'есу пра сучаснікаў, пра тых, хто жыве і працуе побач з намі, гераіна змагаецца за лепшае заўтра. Сапраўды, чаго прасцей: спісавай прама з натуры і ўсё!

Але, напэўна, не толькі мы, драматургі, але і нашы крытыкі ведаюць, што гэта не так, што стварыць п'есу на сучасным матэрыяле — гэта цяжка і, бадай што, самая адказная справа. Як часта з'яўляюцца на старонках драматычных твораў і ў тэатральных спектаклах дзейнічаюць героі, прызначаныя ўасобляць нашы сучаснікі, але якія ў сапраўднасці, апрача адзінства не маюць ніякіх іншых аднак сучаснасці. І калі бачыш на сцэне такіх герояў, мжовілі ўзнікае пытанне: ці пазнаюць нашы нашчадкі ў гэтых хадзючых персанажах нястомных і акрыленых будаўнікоў светлай будучыні? Ці разбярэцца яны, што хвалявала і радавала нас, прымушала сумваць, выпраўляць свае памылкі, знаходзіць правільны шлях у жыцці?

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

Відаць, па некаторых п'есах аб сённяшніх днях нашчадкам будзе цяжка ўявіць і зразумець наш час. Бо ўасобленне ў гэтых п'есах вобразы герояў-сучаснікаў, нават, калі яны ў нейкай ступені і пераконаваюць сваёй жыццёвай дэкларацыяй, засцяпоўваюць і філосафскі не абегуленымі, духоўна свет іх вельмі спрощаны, а тыя прыкметы, што родзяць іх з сучаснасцю, балануючы на грані шэраў, прыглушаны лаўпраўды і звычайнага натуралізму.

Аказваецца, гэта супярэчыць мастацкасці, калі слухач крытыка.

А што можна сказаць пра крытыку, якая велікадушна дазваляе драматургу быць «гаспадаром... свайго ўласнага твора»?

Ул. Бойка так піша ў сваім артыкуле «Ці адбылася душэўная і сур'ёзная размова»: «Драматург канцэнтруе ўвагу на Зорыне. І супраць гэтага прырчыць няма падстаў: аўтар — «гаспадар» свайго твора. Прырчыць, на нашу думку, вярта супраць таго, што ўземадчыніні Зорына і памяненны персанажы ў творае не «іграюць» на характарыстыку галоўнага твора. Яны — нібы нейкі фон, на якім разгортваецца драма Зорына, вырашаецца «вечная» тэма каханя. А тут якра пачынаецца «меладрама». Але ж П. Васілеўскі піша ў меладрэму!.. Ён пэўна, меркаваў надыць твору характар, калі так можна сказаць, «драмы публіцыстычнай». Іншая рэч, наколькі яму гэта ўдалося.

Развіўшы лініі ўземаадносін Зорына з Дзешам, Коранем, Кісялёвым, Журам, драматург мог бы павесці ў п'есе сур'ёзную і шчырую гутарку. Можна нават дапусціць, што пры такім варыянце маглі б і не быць лініі Зорына — Любе — Надзея. Аднак наколькі гэтая лінія існуе (і існуе як галоўная ў творае), настолькі з ёй і павінен быць трываля звязаны ўсе астатнія. На жаль, дамагчыся гэтага аўтар п'есы не здолеў.

Кожная з астатніх ліній п'есы (Кісялёў і Юра, Жора Цуканяў і Вера) маглі б даць пачатак самастойнаму твору.

Пакеінем на сумленні рэцэнзента яго павучальны тон.

Драматург нават гатовы прасіць прабачэння за тое, што «дапусціў» лінію Зорына—Люба—Надзея, што ён пісаў менавіта пра іх, а не пра іншых герояў, а іншымі імямі і лясам. Ён вельмі перажывае, што так неразумна паставіўся да матэрыялу сваёй п'есы. Замест таго, каб «... з астатніх ліній п'есы (Кісялёў і Юра, Жора Цуканяў і Вера) — напісаць яшчэ некалькі п'ес, ён, здавак, напісаў толькі адну. Ён, шчыра кажучы, не скупіўся на матэрыял і гэтым самым не дагадаў патрабавальнаму крытыку.

Але вось як быць з катэгорычным сцвярджэннем рэцэнзента, што драматург пісаў не меладрэму? А калі меладрэму, што тады? Ці мо гэта забаронена? Далей крытык бярыцца за герояў п'есы. Ён піша: «Зорына, паводле дэкларацыі (адно толькі слова чаг вярта!) П. Васілеўскага, — чалавек складаны».

Чулі! С

ВІТАЕМ ПЕРАМОГУ АЛЖИРА!

Пришла радасная ве-
сткі!
Пагадненне ў Эзіяне
падпісана!
На ўсёй тэрыторыі Алжыра спынены ваен-
ныя дзеянні. Надыходзіць канец цяжкай і
крывавай вайне яка безупынна цягнулася
да апошніх дзён з 1954 года. Прызаны
Французскія войскі Алжыра на самавызнач-
нае ў якасці незалежнай суверэнай
дзяржавы. Фронт нацыянальнага вызвален-
ня Алжыра становіцца цэпяр легальнай па-
літычнай арганізацыяй. Абвешчана амніс-
тыя. Вызваленая французскія турмы зня-
воленыя. Вяртаюцца на радзіму выгнанцы.
У выніку працяглага самаадданга змаган-
ня, незлічонах страці і пакут народ
Алжыра дамогся свай гістарычнай перамогі!
Яна нялёгка дасталася, гэтая перамога!
Яна дорога каштавала. Разбураны і спале-
ны многія гарады і сёлы. Тысячы мірных
людзей страцілі сваіх блізкіх, сваё жыццё і
маёмасць, ператварыліся ў бяздомных
выгнанцаў. Тысячы верных сыноў і дачок
алжырскага народа аддалі сваё жыццё ў
жорсткіх баях супраць каланізатараў.

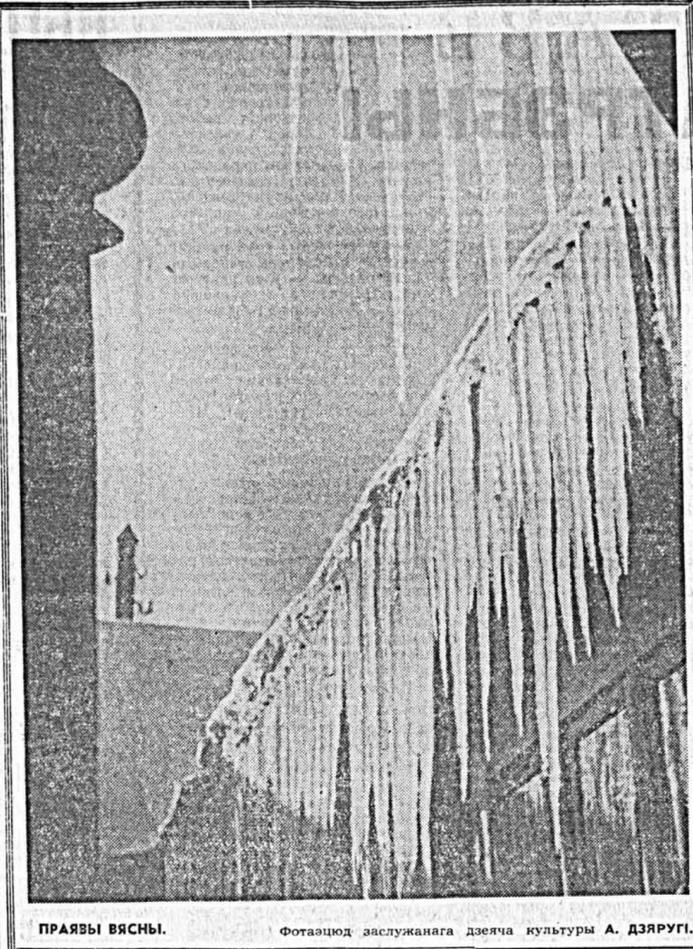
Віталій ВОЛЬСкі
Старшыня
Часовага
ўрада
Алжырскі Рэ-
спублікі ў сваім зааро-
чэнні да алжырскага
народа заявіў: «Гэта будзе дэмакратычная
дзяржава. Яна бездамоўна падпішыцца пад
міжнароднай дэкларацыяй пра волю чалавека.
Яе інстытуты будуць заснаваны на дэма-
кратычных прынцыпах і на роўнасці па-
літычных правоў усіх грамадзян, без раса-
вай ці рэлігійнай дыскрымінацыі».

Эзіянскае пагадненне — падзея бас-
спрачна вялікага міжнароднага значэння.
Гэта — новы удар па ганебнай сістэме ке-
ланіялізму, удар па фашыскай рэакцыі.
Гэта — вялікая радасць для ўсіх сяброў
алжырскага і французскага народаў, для
ўсіх прыхільнікаў міру.

Але рана яшчэ супакоіцца. Спыненне
агно і прызнанне правоў Алжыра на неза-
лежнасць — гэта далёка яшчэ не усё. Пра-
вільна гаворыць Бен Хедда, калі падкрэслі-
вае, што пераходны перыяд патрабуе мак-
сімальнай пільнасці: «Спыненне агню гэта
яшчэ не мір, небяспека вялікая, і фашыс-
ка-расіскай банды ААС у распачынам
намаганні захаваць «французскі Алжыр» па-
спрабуючы зноў завесці краіну крывёю...
Пераходны перыяд з'яўляецца падрыхтоў-
чым этапам перад набываннем незалежнасці,
але яшчэ не азначае незалежнасці ў поў-
ным сэнсе слова. Да таго часу, пакуль не
абвешчана незалежнасць, пакуль не створана
дзяржава, пакуль урад вольнага Алжы-
ра не вернецца на нацыянальную тэрыто-
рыю, народ, нацыянальна-вызваленчая
армія, актывісты павінны быць у стане ма-
білізацыйнай гатоўнасці».

Разумныя, цярплівыя, прадбачлівыя сло-
вы! Да іх няма чаго дадаць.
Пачынаецца новая эра ў гісторыі ба-
рацьбы алжырскага народа за стварэнне
свай незалежнай, суверэнай, дэмакраты-
чнай дзяржавы, за мір і прагрэс.

Мы жадаем алжырцам ад усёго сэрца
блізкай, поўнай і канчатковай перамогі на
гэтым слаўным і героічным шляху!
Мы жадаем алжырскаму народу шчаслі-
вага пераадолення ўсіх перашкодаў.
Жадаем вялікіх поспехаў у справе ад-
наўлення і ўмацавання свай краіны, у
справе ўсебаковага эканамічнага і кул-
турнага развіцця меладзі рэспублікі!

ПРАЯВЫ ВЯСНЫ. Фотаапазд заслужанага дзеяча культуры А. ДЗЯРГУІ.

У братняй Украіне

ЛАўрэаты ПРЭМІІ ІМЯ
Т. ШАЎЧЭНКІ
Прапоўны нашай краіны
добра ведаюць творы выдатных
псьменнікаў П. Тычыны і А.
Ганчара, кампазітара П. Май-
барда. Нядаўна выйшлі з друку
«Выбраныя творы» П. Тычы-
ны ў трох тамах. У гэтых кнігах
сабраны асноўныя творы паэта.
Раман «Людзі і зброя» А.
Ганчара расказвае пра жыццё
украінскай моладзі, яе героі-
чную барацьбу з фашысцкімі за-
хопнікамі ў гады Вялікай Ай-
чынай вайны.
Кампазітар П. Майбарда вы-
даў зборнік «Выбраныя песні».
Сярод іх — папулярныя творы
«Песня пра Украіну», «Песня
пра ручнік», «Песня пра на-
стаўніка» і многія іншыя.

Надаўна Камітат па прэміях
Т. Шаўчэнка Украінскай
ССР паставіў прусудзіць прэ-
мію імя Т. Шаўчэнка ў 1962 го-
дзе за дасягненні ў галіне літа-
ратуры і мастацтва псьменні-
ка П. Тычыны. А. Ганчара і
кампазітара П. Майбарда.

ФІЛЬМЫ-НАРЫСЫ
У гэтых фільмах няма вядомых
артыстаў, няма напружанай дзеі,
хоць гэта і мастацкі творы. На
кінаэкране зафіксавана творчае
жыццё людзей, якія сеюць у наро-
дзе зерне светлага. Першы
фільм — «Максім Рыльскі» —
апавядае пра жыццё выдатнага
украінскага паэта. Ён зняты за
рабочым сталом у Інстытуце ма-
стацтвазнаўства, фальклору і этна-
графіі Акадэміі навук УССР, ся-
род дэлегатаў XXII гістарычнага
З'езда КПСС, на сустрэчы з кал-
гаснікамі роднай вёскі.
Другі фільм называецца «Ярас-
лаў Гаган». Ён апавядае пра ха-
лодную вайну і жыццё псьмен-
ніка. Трэці фільм — «Міхайла Рама-
наў» прысвечаны таленавітаму ак-
цёру і рэжысёру, народнаму ар-
тысту УССР М. Ф. Раману.
Нядаўна на экраны дэмакраты-
чнай краіны выйшлі кароткія біяграфічныя
фільмы пра выдатных дзеячоў
украінскага тэатра Н. Ужвій,
Г. Юр, М. Крывільніка і ін-
шых.
Фільмы-нарысы створаны Кіеў-
скай кінастудыя імя Дзяржэні.

Народная музычная
школа
Пачала работу першая ў Харка-
ве народная музычная школа пры
электрамеханічным заводзе. У
школе два аддзялення.
Двагадовы курс навучання
прадугледжаны для падрыхтоўкі
народных хормайстраў і кіраўні-
коў цэхавых вакальных калекты-
ваў. Чатырохгадовы курс прой-
дуць інструментальны — кіраўні-
кі цэхавых аркестраў.
Сярод слухачоў народнай шко-
лы члены брыгад камуністычнай
працы, інжынеры і спецыялісты
прадпрыемства. Выкладаць у
школе настаўнікі вярэйнай музы-
чнай школы для дарослых.
Тэатральныя прэмеры
На сцэне Кіеўскага тэатра му-
зычнай камедыі адбылася прэме-
ра кінаоперы «Перыкопа»
Афенбах.
Кіраваградскі дзяржаўны
украінскі музычна-драматычны тэ-
атр імя М. Кірыўчыка паказаў
на сцэне кінаоперы «Харона» А. Саф-
ронава «Харона замужам».
Новая лірычная драма І. Дра-
нава «Дарогі, дарогі!» паставіў
у Харкаве харкаўскі драматычны
тэатр. Песа прысвечана
жыццю сельскай моладзі.
«На захадзе сонца» драма-
тычны тэатр падрыхтаваў каме-
дыю «Час любіць» Б. Ласіна.
Жыццё саветскай афіцэраў
прысвечана п'есе «Людзі ў шы-
нялях» І. Рачаўскага. Прэмеру паказаў
Харкаўскі украінскі музычна-
драматычны тэатр.
«На захадзе сонца» не ўзы-
ходзіць — там называецца п'еса
О. Багачука і А. Войні. Яе паста-
віў Вяльскі абласны драматычны
тэатр. Спектакль вырашае тэ-
му вайны і міру.
Луганскі музычна-драматы-
чны тэатр імя А. Астроўскага і
Харкаўскі тэатр юнага гледача па-
казалі спектаклі па п'есе «Лявоні-
ха на арбце» А. Махавіна.
У Нікалаўскім драматычным
тэатры імя В. Чкалава з поспехам
ідзе трагедыя Ф. Шілера «Марыя
Сцюарт».

НЕСПАКОЙНАЕ СЭРЦА

— Ну што, усё сабраліся? Тоды
будзем пачынаць. Тама нашых
сённяшніх заняткаў — роля кнігі
ў камуністычным выхаванні пра-
цоўных. — Марыя Александрэна
пачала лекцыю...
Сава асноўную работу біблія-
тэкары Піваварчук умела сплун-
чала з вялікай грамадскай дзейна-
сцю.
Ці можа можа зрабіць адзін
чалавек? Не вельмі. Але калі ча-
лавец энтузіаст у яго абавязкова
з'явіцца памочнік. За чарнашчы-
ца год работ Марыя Александрэ-
на згуртавала асобна бібліятэ-
кі ўсіх аматараў кнігі, стварыла
шырокі актыві чытачоў. У ліку актыві-
стаў бібліятэкі — маладая
работніца саўгаса, незалежная
афіцэра Надзя Дацэнка і Волга
Касцяневіч, заатэжні Лілія Міко-
васюк, пенсіянер Іван Іванавіч Ро-
зіцкі, школьнікі Данута Фінюкоўска,
Грыша Іздэльчык, Яраслаў Мэт.
Работа актывістаў ніколі не
была так пільная, калі б Марыя
Піваварчук не клапацілася аб іх
вучэбне. Так унікала прапанова
стварыць пры бібліятэцы школу
грамадскіх прафесій. М. Півавар-
чук назвала яе гуртком грамад-
скіх прапагандыстаў кнігі. У скла-
дзе гуртка — маладая работніца
саўгаса школьнікі старэйшых клас-
саў — усяго 16 чалавек.

Мэта гуртка — даць актывістам
асноўныя веды па бібліятэчнай
справе, навучыць, як правесці гу-
тарку аб кнізе, падрыхтаваць бі-
бліяграфічны агляд, арганізаваць
дыспут, канферэнцыю чытачоў.
Пасля заканчэння заняткаў і зды-
маюць экзамэны члены гуртка атры-
маюць ад райкома камсамолу па-
сведчанне «Грамадскі прапаган-
дыст кнігі». Восць гэтых некаторыя
знаёмства, якія прыводзілі актыві-
стаў: «Аб эдаках бібліятэчнага аб-
слугоўвання» часельніца Галі-
на Штрыбаская, «Агульнае
знаёмства з расстаноўкай кніжна-
га фонду пры адкрытым досту-
пе». Гэта тэорыя. А вось і прак-
тычныя заняткі. З бібліятэкі вы-
рашылі выкінуць усім абрыдлы
бар'ер. Цяпер чытачы маюць сва-
бодны доступ да кніжных паліц.
А хуткі чоны гуртка грамадскіх
прапагандыстаў кнігі пачалі сама-
стойна расставіць кнігі, афар-
маць бібліятэчныя плакаты.

Калі ж перад бібліятэкай была
паставлена задача — дамагчыся,
каб кнігі чыталі ў кожным двары,
Часлава Ракоўска Надзя Дацэнка,
Волга Касцяневіч, Яраслаў
Мэт і іншыя члены гуртка сталі
першымі кнігаходамі. З кнігамі ў
руках яны заходзілі ў кожны дом.
Ініцыятыўна ў бібліятэцы створаны
цімураўскі атрад. Цімураўцы ўзялі
шэфства над старымі аданікоў-
вічам, Карыскай, Супрано-
вічам, Волкавым, акружылі іх ува-
жліва: налілі для іх вяду, пілавалі і
секлі дровы, мылі падлогу.
Шмат цікавых спраў зроблена
ў бібліятэцы рукамі актывістаў.
Амаль чатыры месяцы не праца-
вала летас Марыя Александрэна:
на здавала дзяржаўныя экзамэны
ў інстытуце, пасля пайшла ў чар-
говы адпачынак.
Раз у тыдзень хто-небудзь з
актывістаў, членаў гуртка грамад-
скіх прапагандыстаў кнігі, займаў
месца за рабочым сталом бі-
ліятэкары.
Вялікія планы ў бібліятэцы на
сёлёты год: дамагчыся, каб кнігу
чыталі кожны хвіляр, стварыць
пры бібліятэцы літаратурны гур-
ток. І вершы, што ўсе іх планы
абавязкова будуць выкананы. Бо
гэта пачынае ў бібліятэцы ра-
энтэзіястаў, а ўсіх актывістаў.

СМЕЛЫЯ, таленавітыя, бас-
страшныя, узброеныя ведамі,
фантазіяй і марай людзі штур-
муюць космас. Саветскім касма-
наўтам, самым першым з тых,
што смела рынуўся ў свет ці-
шыні, таямніці і нечаканасцей ко-
смосу, прысвечана новая мастац-
кая кінааповесць «Самы пер-
шы», створаная на кінастуды-
і «Ленфільм».
«Сяргей Сазонаў быў
лёгкакам-выправаўнікам. Ён
любіў сваю прафесію і не чакаў
ніколі змен у сваім жыцці. Але
аднойчы...
Ролю Сазонава ў фільме вы-
конвае І. Пушкараў. Гэта малады
акцёр, выпускнік Тэатральнага
вучлішча імя Шчэпкіна. Нядаўна
мы бачылі яго ў адной з цэн-
тральных роляў у карціне «А калі
гэта каханне?» Жонку Сяргея Са-
зонава Наташу іграе Ніна Дро-
шавіца, артстка Ленінградскага
тэатра юнага гледача, знаёмая
па фільму «Чыстае неба», у якім
яна выконвала ролю Сашы Льво-
вай.
«Алёнка — дзесяцігадовая да-
ціпная дзяўчынка. Жыве яна ў
далёкім сцяпавым калгасе. Алёнка

елзе вучыцца ў раённы цэнтр.
Ей крыху сумна: яна пакідае
родны калгас. Але сумаванне ёй
прышлося нядаўна: цікавыя
натрапіліся ёй спадарожнікі.
Яны расказвалі розныя ціка-
выя гісторыі са свайго жыцця.
Што гэта за гісторыі — гла-
дзючы даведзаныя, пра-
глядзючы калярэную мастац-
кую кінааповесць «Алёнка»,
прыветаную людзям, якія асвой-
ваюць паліну.
З цікавасцю будзе прагледжана
мастацкая кінакарціна «Наша ву-
ліца» вытворчасці кінастудыі
«Азербайджанфільм», у цэнтры
якой — лёс дзяўчынкі, што трапі-
ла на чужыну і пасля цяжкіх вы-
прабаванняў вярнулася на Радзі-
му.
Пра станаўленне характараў
школьніка расказвае кінафільм
«Старожылы», створаны рэжысёрам
І. Хамраевым на кінастудыі «Лен-
фільм» па сцэнарыі Н. Гіпіуса.
Хвалючую кінааповесць з гі-
старыі рэвалюцыйнай барацьбы
сялянскіх мас у Грузіі — «Ка-
стры гараць» (па матывах
твораў Р. Гветадзе)
выпуская на экраны
рэспублікі кінастудыя
«Грузія-фільм».
З зарубежных філь-
маў цікавасць мае ка-
лярэная кітайская кі-
накарціна «Не Эр»,
прысвечаная апошнім
ліпам гадам жыцця
сваёга сына кітай-
скага народа кампа-
зітара Не Эра.
У красавіку на
экранах рэспублікі
будуць дэманстраваць
таксама зарубеж-
ныя кінафільмы «За
далягладом» (Балга-
рыя), «Адным летнім
днём» (ГДР), «Гор-
дасць» (Румынія),
«Даносчыкі» (Чха-
слававія), «Трагічнае
палляванне» (Італія),
«Экстранны выклік»
(Англія), «Клятва ма-
ці» (Грцыя), «Свед-
ка абнававання»
(ЗША) і інш.

ФІЛЬМЫ Ў КРАСАВІКУ

«Кастры гараць»
«Самы першы»
«Старожылы»

На «Гомсельмашы» падвед-
зены вынікі конкурсу на лепшыя
аплаціныя нарысы, вершы, малю-
нкі і фотаздымкі. За час конкурсу ад-
набайнабудавані ў рэдакцыю
заводскай шматтыражні «Вясна»
нарабавана мноства цікавых
матэрыялаў. Лепшыя з іх былі на-
друкаваны ў газеце.
Праміны адзначаны апавадана
маляўніцка-начальніка ліцейнага
цэха шэрага чыгуны Ул. Кіпені,
вершы майстра рамонтна-меха-
нічнага цэха М. Вуцківа, малю-
нкі маладзёжнай малярнага абсталя-
вання М. Міхайлава, фотаздымкі
токара механа-зборачнага цэха
К. Худалева і шэраг іншых работ.
В. СІМЕНАЎ.
Самадзейны ансамбль песні і
танца створан пры Палацы куль-
туры ўпраўлення мясцовай пра-
мысловасці ў Віцебску. Яго
членамі з'яўляюцца калія ста-
рабочых, служачых, студэнтаў аб-
ласнога цэнтара. Ансамбль рыхтуе
папулярнае вялікую канцэртную пра-
граму.

На «Гомсельмашы» падвед-
зены вынікі конкурсу на лепшыя
аплаціныя нарысы, вершы, малю-
нкі і фотаздымкі. За час конкурсу ад-
набайнабудавані ў рэдакцыю
заводскай шматтыражні «Вясна»
нарабавана мноства цікавых
матэрыялаў. Лепшыя з іх былі на-
друкаваны ў газеце.
Праміны адзначаны апавадана
маляўніцка-начальніка ліцейнага
цэха шэрага чыгуны Ул. Кіпені,
вершы майстра рамонтна-меха-
нічнага цэха М. Вуцківа, малю-
нкі маладзёжнай малярнага абсталя-
вання М. Міхайлава, фотаздымкі
токара механа-зборачнага цэха
К. Худалева і шэраг іншых работ.
В. СІМЕНАЎ.
Самадзейны ансамбль песні і
танца створан пры Палацы куль-
туры ўпраўлення мясцовай пра-
мысловасці ў Віцебску. Яго
членамі з'яўляюцца калія ста-
рабочых, служачых, студэнтаў аб-
ласнога цэнтара. Ансамбль рыхтуе
папулярнае вялікую канцэртную пра-
граму.

Калі ж перад бібліятэкай была
паставлена задача — дамагчыся,
каб кнігі чыталі ў кожным двары,
Часлава Ракоўска Надзя Дацэнка,
Волга Касцяневіч, Яраслаў
Мэт і іншыя члены гуртка сталі
першымі кнігаходамі. З кнігамі ў
руках яны заходзілі ў кожны дом.
Ініцыятыўна ў бібліятэцы створаны
цімураўскі атрад. Цімураўцы ўзялі
шэфства над старымі аданікоў-
вічам, Карыскай, Супрано-
вічам, Волкавым, акружылі іх ува-
жліва: налілі для іх вяду, пілавалі і
секлі дровы, мылі падлогу.
Шмат цікавых спраў зроблена
ў бібліятэцы рукамі актывістаў.
Амаль чатыры месяцы не праца-
вала летас Марыя Александрэна:
на здавала дзяржаўныя экзамэны
ў інстытуце, пасля пайшла ў чар-
говы адпачынак.
Раз у тыдзень хто-небудзь з
актывістаў, членаў гуртка грамад-
скіх прапагандыстаў кнігі, займаў
месца за рабочым сталом бі-
ліятэкары.
Вялікія планы ў бібліятэцы на
сёлёты год: дамагчыся, каб кнігу
чыталі кожны хвіляр, стварыць
пры бібліятэцы літаратурны гур-
ток. І вершы, што ўсе іх планы
абавязкова будуць выкананы. Бо
гэта пачынае ў бібліятэцы ра-
энтэзіястаў, а ўсіх актывістаў.

К. САНЬКО.
Вітка Галашань,
Ашмянскі раён.

прыгледзі. Гэты спектакль пастаў-
лі нядаўна адкрытым у Бухарэ-
це Народным тэатрам.
Народны тэатр — гэта новая
форма тэатральнага руху ў Ру-
мынскай Народнай Рэспубліцы.
Арганізаваны з найбольш талена-
вітых удзельнікаў мастацкай сама-
дзейнасці, калектывы народнага
тэатраў заваёваюць трынаццаць
месца сярод іншых драматычных
калектываў краіны. Дзяржаўны
ахотага наведваюць спек-
таклі новых тэатраў. Гэта і ар-
тэма: яны хочаць злучыць у люб-
рых герояў п'ес поспех свайго
па працы і на сцэне — тавары-
ства на мастацкай самадзейнасці.
Бо моцы з гледачоў самі «ар-
тысты» у краіне налічаецца
амаль 10 тысяч драматычных гур-
тоў, у якіх удзельнічаюць каля
150 тысяч рабочых зводцаў і фак-
рык, шахт і будоўляў, суднавер-
фляў, працаўнікоў ўдасканалення
каб'ячых і дрэвазнаўства, дынамі-
кагазонаў рэжысёры і мастац-
кія кіраўнікі, якія прыйшлі з пра-
фесійных тэатраў.
Народным тэатрам прадстаў-
лены новыя памяшканні з добра
абсталяванымі сценамі, аэрабэн-
цай і вялікім густам аздабленні
гледзельніцкага залам.

Імяноўце ў Дэмакратычнай Рэ-
спубліцы В'етнам да рускай мовы
вялікае. Яе вывучаюць тысячы
людзей у інстытутах і школах, на
спецыяльных курсах і самастой-
на. Вяліка заслуга з гэтым тавары-
ства і в'етнам-саветскай дружбы,
якое шмат робіць для папулярна-
вання рускай і саветскай літарату-
ры, музыкі, мастацтва, рускай мовы.
Па ініцыятыве Таварыства на
ўсёх буйных гарадах краіны арга-
нізаваны гурткі і школы па вывуч-
чэнню рускай мовы ў Хансі тром
такім школах у якіх заняты вы-
лучныя ў пераходны час, прысвечаны
імя Юрыя Гагарына, Германа Цю-
ла і Валодзіцы Гаганавіча. Устаў ў
школах Хансі вывучае рускую
мову больш пяці тысяч чалавек.

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАСХЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗУР, А. І. БУТАКОУ, К. Л. ГУБАРЭ-
ВІЧ, В. У. ІВАШЫН, А. М. МАРЦІНОВІЧ (адказны сакратар), П. Ф.
ПРЫХОДЗЬКА, Р. К. САБЕЛАНКА (намеснік галоўнага рэдактара),
М. Г. ТКАЧОУ, І. З. ШАРАХОЎСКІ, І. Е. ШАЦІЛА, Р. Р. ШЫРМА.

НА ЗЯМЛІ СЯБРОЎ

ЕН ВАЛОДЕ 18 НОВАМІ
Знаёмы ў Будапешце 18-гадовага
дзіця Іштвана Дабі зусім ня-
дыдажа. Пра яго чулі туды многія.
Некалькі тэлефонных званкоў, і на
дзенькі кавшы праводзі перагаворы.
— Вам Іштвана Дабі? Таго, што
ведзе 18 моваў?..
Тут пачыліся імя. Менатлі таму
і атрымаў у венгерскай сталі-
цы вядомасць учарашні вучань
дзіця слухачы энцэклапедыю
прадпрыемства шэрагу прамысло-
васці Іштван Дабі. Больш даклад-
на кажучы, ён стаў вядомым тым,
што авалодаў 18 мовамі ўста-
тоўка за восем год.
Каб пазнавацца з «скаратамі»
Дабі ў вывучэнні моваў, дамаў-
ляецца з ім пра сустрэчу. Гуртка
мае, апрамава, вядоцца на рускай
мова. Гэта першая з замежных
моваў, з якой пазнаваўся Іштван
Дабі. Было гэта тады, калі ён па-
чытаў вучэнца. Усе школьныя прад-
мета давалі яму з незвычайнай
легкасцю, і таму ніхто ў школе
не дазвазіў, што ён хутчэй за
сваё аднакласніцкае шэрагу гаворыць
па-руску. Здаўленне з'явілася
ірышу пазней, калі Іштван Дабі
раптам загарваў у школе сваю
мову. Гэта было перада ўсёй
невядомай, што ніхто не дамагоў
ў вывучэнні гэтай мовы ён не
карыстаўся. Не было тут і ўплыву
сваёй. Быўшы проста рабочы
людзь, замежнымі мовамі
не валодаў. У распарэджаным
хлопчыку былі толькі спадчыны
папярэднік азнак тое, што адбы-
лося ў школе, аказалася толькі

сціплым пачаткам. Па-спраўдліва-
му вядомыя лінгвістычныя зноў-
насці праявіліся ў Іштвана Дабі ў
гімназіі. Там ён разам з абавязова-
вай латынскай мовай самастойна
вучыўся англійскаму і француз-
скаму.
Метад вывучэння моваў, якім ён
карыстаўся і цяпер, сваёасаблівы.
Спачатку Іштван Дабі вучыцца па
словыку калі паўтары тысячы
наіболей папулярных слоў і знаёмі-
цца з важнейшымі граматычнымі
правіламі. На гэта ідзе не больш
дзевяці гадзін у атрыманым
словыковым запісам ён прыст-
пае да чытання літаратуры ў ары-
гінале. Першай рускай кнігай,
якая была для Іштвана Дабі, была
«Мертвыя душы» Гоголя. Па ёй вы-
вучыў ён сваю першую замежную
мову.
Другі клас гімназіі пасля
авалодання славацкай, польскай і
балгарскай мовамі ён прыступіў
да вывучэння мовы хінды, маючы
адныя дапаможнікі — хінды-рускі
словынік з кароткім граматычным
даведнікам. Праз месяц пасля па-
чытку вывучэння ён пайшоў ужо на
мова хінды і змог атрыць спадчыны
прафесару В. М. Баскороўнаму.
У адказ, атрыманы Іштван Дабі з
Масквы, прафесар павінаваў
Іштвана Дабі зноў пачаць вучыцца
часу паміж кніжкам з Будапешта
і шведскім лінгвістам пачалася
пералісна. Хутка «моўны» вельмі
шчыльна дабі зноў пачаў вучыцца.
І пачаў гаварыць па-іспанску і
па-фінску. У апошні час Іштван
Дабі пачаў вучыцца ўсходняе рус-
скае мова, што паказвае галы
тэорыю, якія паліграфічна вына-
дзілі Румыні ад фашыскага

Вялікія планы ў бібліятэцы на
сёлёты год: дамагчыся, каб кнігу
чыталі кожны хвіляр, стварыць
пры бібліятэцы літаратурны гур-
ток. І вершы, што ўсе іх планы
абавязкова будуць выкананы. Бо
гэта пачынае ў бібліятэцы ра-
энтэзіястаў, а ўсіх актывістаў.
К. САНЬКО.
Вітка Галашань,
Ашмянскі раён.

Вялікія планы ў бібліятэцы на
сёлёты год: дамагчыся, каб кнігу
чыталі кожны хвіляр, стварыць
пры бібліятэцы літаратурны гур-
ток. І вершы, што ўсе іх планы
абавязкова будуць выкананы. Бо
гэта пачынае ў бібліятэцы ра-
энтэзіястаў, а ўсіх актывістаў.
К. САНЬКО.
Вітка Галашань,
Ашмянскі раён.

«Бахчысараянскі фантан» — адзін
з папулярнейшых балетаў напата
нашу — паставіў Ленінскі опер-
ны тэатр у сувязі са 125 га-
дзіннай з дня смерці А. С. Пушкіна.
Балет В. Асаф'ева — першы са-
мастойны балетны спектакль, па-
казаны калектывам лодзінскай
оперы. Аўтарам сцэнічнай пера-
працоўкі (лібрэта М. Волкова), па-
стаўніцкай харографіі і вы-
кананнем галоўнай ролі ханя Пярэ
з'яўляецца вядомы польскі тан-
цоўшчык Фелікс Парнел.
Дзяржаўны Балетска-Намыкоў-
скага прастыя і сціплым, аднак
вельмі ўдала падкрэсліваюць га-
лоўныя моманты спектакля.
Марыя Лапінская ў ролі Марыі
і Крыстына Залеўска ў ролі За-
рамы, а тансма Уладзімір Трыч-
скі ў ролі Нурыя паказалі сабе
тансiorамі высокага класа.
Часопіс «Польскі агляд».

«Бахчысараянскі фантан» — адзін
з папулярнейшых балетаў напата
нашу — паставіў Ленінскі опер-
ны тэатр у сувязі са 125 га-
дзіннай з дня смерці А. С. Пушкіна.
Балет В. Асаф'ева — першы са-
мастойны балетны спектакль, па-
казаны к